

Ukrainska Alona valde att lära sig svenska

På ett år har ukrainska Alona Kovalenko skapat sig en ny vardag i Finland, på svenska. Nu jobbar hon på en förskola i Haga. – Jag vill prata svenska.

Ukrainska Alona Kovalenko har studerat svenska i Finland i fem månader.

Under vårterminen gick hon en intensivkurs i svenska för ukrainare på Helsingfors Arbis. Sedan augusti jobbar hon som assistent på Haga förskola, bland 5- och 6-åringar som nästa år ska börja skolan.

– Jag trivs jättebra här. Jag tycker mycket om barn och kollegerna är snälla och hjälper mig med språket. Jag får öva på svenska varje dag – det är bra, för jag vill lära mig prata svenska, säger Alona Kovalenko.

Studierna vid Arbis fortsätter också, men nu som en distanskurs en eftermiddag i veckan.

– Vi är en grupp på tretton ukrainare som studerar svenska tillsammans, en del är lärare, andra sjukvårdare. Nu har vi alla fått jobb på dagis eller förskola här i Finland, berättar hon.

Lätt att förstå, svårt att prata

På Haga förskola får Alona öva sin svenska på många sätt, hon leker och spelar spel med barnen, hjälper dem med kläder och läser böcker för dem.

– Jag förstår vad barnen säger. Men jag pratar inte själv så bra ännu, det är svårt att hitta rätt ord ibland.

Vi gör hela intervjun på svenska, det är vårt enda gemensamma språk. Ibland tar hon hjälp av ett översättningsprogram på mobilen, för att förklara mera komplicerade saker, men för det mesta klarar vi oss fint på svenska.

Hennes handledare på Närings- och arbetslivsbyrån föreslog Arbiskursen på svenska för Alona Kovalenko.

– Jag pratar inte engelska. När jag kom till Finland läste jag finska i en månad, det var mycket svårt. Jag hittade information om Arbiskurs i svenska för ukrainare via en finsk grupp på Telegram och blev då intresserad av att läsa svenska, berättar Alona Kovalenko.

Telegram är en ursprungligen rysk applikation som har likheter med både Whatsap och Twitter, och som har blivit en av de viktigaste kommunikationskanalerna i Ukraina under kriget. Alona använder den också för att kommunicera med sina föräldrar och andra släktingar som finns kvar i Ukraina.

Från historielärare till förskollärare

Alona Kovalenko är utbildad historielärare och jobbade som ämneslärare i nio års tid i Ukraina, innan

Jag hoppas att jag kan fortsätta jobba i någon förskola. Jag har nu ett arbetsavtal till slutet av maj. Jag tror inte att jag kan jobba som historielärare här på många år, jag måste först lära mig mycket mera svenska. Men det vill jag göra, jag vill kunna bra svenska.

Alona Kovalenko

Ryssland anföll hennes hemland i februari 2022. Alona och maken Olexandr Kovalenko bodde i Luhansk-regionen, ett område som blev ockuperat av ryska soldater. Då valde paret att fly med sin lilla dotter och landade i Finland.

Det här skedde för ett drygt år sedan. Familjen Kovalenko slog sig ner i Träskända i september i fjol.

– Vi fick hjälp av Röda Korset med att hitta en egen lägenhet. Det bor flera andra ukrainska familjer i vår närhet. Vi trivs bra här, det viktigaste är att det är lugnt och tryggt. Vi känner oss trygga i Finland, säger Alona Kovalenko.

När hon återvänder hem till Träskända efter en arbetsdag i Helsingfors väntar Olexandr och dottern Vladislava på henne. Vladislava är sju år och har börjat skolan i höst.

– Vladislava går i finsk skola, för det finns ingen svenskspråkig skola i Träskända. Hon har redan lärt sig finska och fått många kompisar där, så skolan går bra. Hon kommer också att få lära sig svenska, senare, när hon börjar i årskurs 6 börjar hon läsa svenska.

– Jag kan läsa. Jag läser finska i skolan och ukrainska hemma med mamma, säger Vladislava på flytande finska.

Lånar ukrainska barnböcker

Familjen brukar besöka centrumbiblioteket Ode i Helsingfors för att låna ukrainska böcker, för där finns ett brett urval barnböcker på andra språk. Det är en sak som familjen Kovalenko uppskattar, för

■ Familjen Kovalenko, som består av Olexandr och Alona med 7-åriga dottern Vladislava, är glada över att få bo i lugna och trygga Träskända. – Vi trivs bra här, säger Alona Kovalenko, även om hennes dagliga tågresa till jobbet i Haga tar över en timme i bara ena riktningen. FOTO: KARL VILHJÄLMSSON

■ Alona Kovalenko har studerat lite tyska när hon gick i skolan, och tycker därför att svenskan känns som ett lättare språk att lära sig än finskan. – Det finns många ord i tyskan och svenskan som liknar varandra, säger hon. FOTO: KARL VILHJÄLMSSON

föräldrarna vill förstås att dottern också ska lära sig läsa på ukrainska.

– Det finns inga andra ukrainska barn i Vladislavas klass, men det går några äldre barn i de högre klasserna. Jag brukar hjälpa henne med läxorna och får lära mig finska samtidigt, säger Alona Kovalenko.

Olexandr Kovalenko har inte läst vare sig finska eller svenska, men han talar engelska. Han är arbetsökande och letar efter jobb inom byggbranschen, men det finns inga lediga jobb i den branschen just nu.

Familjen håller regelbundet kontakt med sina släktingar i Ukraina, men det är inte helt lätt alla dagar då internetuppkopplingen i Luhansk ofta bryts.

– Vi saknar huset, hemstaden och våra släktingar jättemycket.

Framtid i Finland?

Alona Kovalenko planerar ändå för en framtid i Finland.

– Jag hoppas att jag kan fortsätta jobba i någon förskola. Jag har nu ett arbetsavtal till slutet av maj. Jag tror inte att jag kan jobba som historielärare här på många år, jag måste först lära mig mycket mera svenska. Men det vill jag göra, jag vill kunna bra svenska.

För att nå sin målsättning har hon förutom Arbiskursen också börjat en annan kurs i svenska, en onlinekurs som riktar sig till ukrainare i Sverige. Två kvällar i veckan sitter Alona Kovalenko hemma framför datorn och pluggar svenska.

Hela familjen ser fram emot den kommande vintern.

– Vi tycker jättemycket om snö, det är så vackert. Jag drömmer om att vi i framtiden ska resa upp till Lappland och träffa julgubben, säger Alona Kovalenko.

■ På Haga förskola är Alona Kovalenko omgiven av svenskspråkiga barn hela dagen. Förskolebarnen Maya, Olivia och Ellen lär henne nya ord varje dag, i famnen sitter Eevi, som är Ellens lillasyster. FOTO: KARL VILHJÄLMSSON

Petra Miettinen
petra.miettinen@hbl.fi